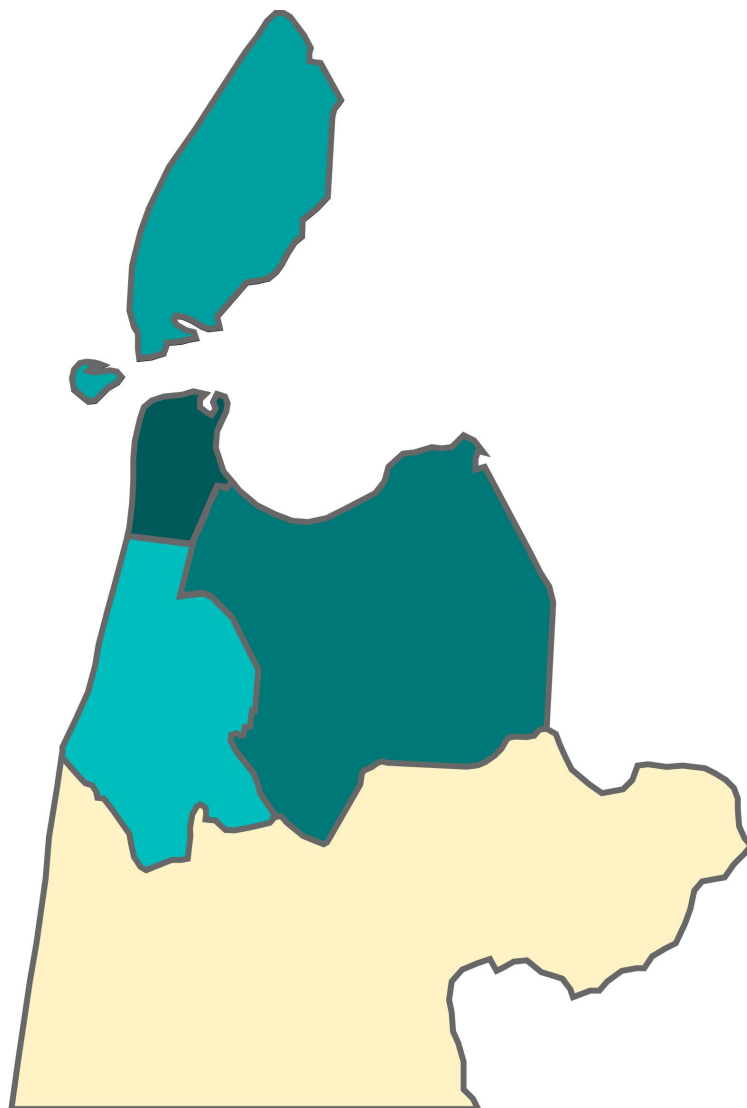


Jaarverslag 2022

Leader Kop van Noord-Holland



*“Europees Landbouwfonds voor
Plattelandsontwikkeling: Europa
investeert in zijn platteland”*



Voorwoord

3 april 2023

Geachte lezer,

De huidige programmaperiode loopt op zijn eind en 2022 hebben we benut om de balans op te maken, de projecten te presenteren en lessen te trekken voor de toekomst. LEADER staat in de Kop nu stevig op de kaart en er zijn nieuwe samenwerkingsverbanden gevormd. We hebben een kleine dertig mooie projecten zich zien ontwikkelen, gericht op een of meer van de drie thema's 'inspelen op demografisch ontwikkelingen', 'duurzame energie, circulaire economie, kringlooplandbouw, biobased economy' en 'versterken van agrotouristische netwerken'. Inspirerende en informatieve locaties zijn opengesteld voor publiek, leveren een bijdrage aan de economie met werknemers en vrijwilligers, verbinden verschillende doelgroepen in het gebied en dragen bij aan de levenskwaliteit in de Kop van Noord-Holland.

Bij de evaluatie hebben we geleerd dat er veel dingen tot stand zijn gebracht waar we trots op mogen zijn, maar ook zijn er leerpunten. LEADER kan beter worden gecommuniceerd, administratief beter hanteerbaar worden gemaakt en nieuwe projecten kunnen leren van de ervaringen van eerdere projecten. Ook verjonging binnen LEADER is nodig. Deze leerpunten nemen we mee naar de volgende LEADER-programmaperiode. We hopen dan weer verder te bouwen aan een krachtige Kop van Noord-Holland waar het fijn wonen, werken en recreëren is.

Fijko van der Laan
Voorzitter Lokale Actiegroep
LEADER Kop van Noord-Holland

"Europees Landbouwfonds voor
Plattelandontwikkeling: Europa
investeert in zijn platteland"



INHOUD

Voorwoord	2
LEADER Kop van Noord-Holland - transitieperiode.....	4
De Lokale Actiegroep (LAG).....	4
Mutaties van de LAG	5
Activiteiten 2021	5
LAG-Vergaderingen en -bijeenkomsten	5
Stimuleren van projectaanvragen en begeleiden van aanvragers.....	5
Beoordeling projectaanvragen.....	6
Kennisvergaring, -uitwisseling, evaluatie en intervisie	6
Projecten in uitvoering	6
Communicatie	6
Budget	7
Verleend en betaald uit publieke middelen - overzicht dd 21-02-2023	7
Bijlage 1 - Lijst ingediende projectideeën	8
Bijlage 2 - Positief beoordeelde projecten.....	10
Ingetrokken projecten.....	18

LEADER Kop van Noord-Holland

LEADER 2014-2020 is een onderdeel van het Plattelandsontwikkelingsprogramma 2014-2020 (POP3). Het is een Europees subsidieprogramma voor plattelandsontwikkeling dat voor de Kop van Noord-Holland mede mogelijk wordt gemaakt door Provincie Noord-Holland en de gemeenten Hollands Kroon, Schagen, Den Helder en Texel.

Het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid, waarbinnen het Plattelandsontwikkelingsprogramma ELFPO met als onderdeel LEADER, kent normaliter periodes van 7 jaar. In 2020 werd dit patroon doorbroken en werd een transitieperiode van twee jaar toegevoegd aan de lopende periode. Binnen dezelfde kaders werd het gehele programma met twee jaar verlengd. Er volgden 2 openstellingen in 2021, waarvan de laatste doorliep in 2022. Eind 2022 besloot de Provincie Noord-Holland nogmaals een openstelling te doen, gericht op Thema II (duurzame energie, circulaire economie, kringlooplandbouw, biobased economy). Deze openstelling verliep in twee delen, de eerste tot eind 2022, de tweede van 1 januari tot en met 31 maart 2023. Beoordeling van de ingediende aanvraag vindt plaats in 2023.

De Lokale Actiegroep (LAG)

Binnen LEADER heeft de Lokale Actiegroep (LAG) een centrale rol. De leden van de LAG hebben een aanjagende en verbindende rol in de regio. De LAG Kop van Noord-Holland bestaat, conform de regels van de EU, uit mensen die een representatieve afspiegeling van de regio vormen. Actieve bewoners en vertegenwoordigers van maatschappelijke partijen, samen met vertegenwoordigers van de gemeenten vormen de LAG. Alle LAG-leden zijn op persoonlijke titel aangesteld. Naast aanjagen en verbinden, beoordeelt en rangschikt de LAG ook ingediende projecten op basis van de door hen opgestelde Lokale Ontwikkelingsstrategie (LOS). Zo adviseren zij Gedeputeerde Staten van Noord-Holland welke projecten voor een subsidie in aanmerking komen.

De Lokale Actiegroep Kop van Noord-Holland bestond in 2022 uit de volgende mensen:

Voorzitter

Fijko van der Laan Lid algemeen bestuur Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier; niet stemgerechtigd

Stemgerechtigde leden

Marion Barth Zakelijk directeur, Stichting Texels Museum
Rutger Jan Bredewold Kunstenaar/ontwerper Bredewold & Buczynski, docent Regius College, oud-bestuurslid DOinNWH (Duurzaam Ondernemen in Noordwest-Holland)
Ernest Briët Directeur Landschap Noord-Holland, oud-directeur Milieufederatie (na diens vertrek werd deze plek niet ingevuld)
Marlies Groot Marketing manager Holland Boven Amsterdam
Mary Romar Directeur camping Duinzoomhoeve, voorzitter Vereniging Hooiberghutten
Marbel de Graaf-Montsma Akkerbouwer, provinciaal bestuurslid LTO Noord-Holland Noord, initiatiefnemer en uitvoerder Beleefcentrum Duurzame Energie
Pim Visser Directeur VisNed, directeur Visafslag Hollands Noorden, oud-lid Raad van Toezicht van woningstichting Den Helder
Anke de Vries Directeur Citymarketing Den Helder
Nen Sneekes Loonbedrijf in Schagerbrug. Sectorvoorzitter Agri van de Ondernemersfederatie Schagen
John Huiberts Eigenaar/directeur Huiberts Biologische Bloembollen, bodemcoach
Hennie Huisman Wethouder gemeente Texel in het oude college
Rikus Kieft Wethouder Gemeente Texel in het nieuwe college

Heleen Keur	Wethouder gemeente Den Helder in het oude college
Petra Bais	Wethouder gemeente Den Helder in het nieuwe college
Theo Meskers	Wethouder gemeente Hollands Kroon in het oude college
Robert Leever	Wethouder gemeente Hollands Kroon in het nieuwe college
Jelle Beemsterboer	Wethouder gemeente Schagen in het oude college
Simco Kruijer	Wethouder Gemeente Schagen in het nieuwe college

Ilia Neudecker LEADER-coördinator en secretaris van de LAG; niet-stemgerechtigd

Mutaties van de LAG

In de niet-publieke vertegenwoordiging hebben zich in 2022 geen wijzigingen voorgedaan. Vanwege de gemeentelijke verkiezingen in maart 2022 werden de colleges vervangen en daarmee ook de gemeentelijke vertegenwoordigers (wethouders) in de LAG.

De actuele samenstelling van de LAG is te vinden op de website <http://www.leaderkvn.nl/lokale-actiegroep>

Activiteiten 2022

LAG-Vergaderingen en -bijeenkomsten

In 2022 vonden er 2 reguliere LAG-vergaderingen plaats, op 31 maart in Warmenhuizen en online op 27 oktober. Tijdens de vergadering van 31 maart werden er 8 aanvragen beoordeeld. Hieraan gekoppeld vond een bedrijfsbezoek plaats aan het bedrijf B4Agro, waar met LEADER-subsidie een project was uitgevoerd. De online-vergadering had als voornaamste onderwerpen een herbeoordeling van een project, in verband met een inhoudelijke wijziging, en een actualisatie van de LAG-ledenlijst.

Op 15 september ging de LAG op expeditie in Hollands Kroon en bezocht daarbij twee projecten: Camping Het bos roept! in Slootdorp en het project Toerisme bij de Vis, in de werkschuur in de haven van Den Oever, waar ook de historische houten schepen liggen. Gedeputeerde Ilse Zaal ging mee en er werd met haar gesproken over de bevindingen met LEADER en de plannen voor de toekomst. Daarnaast nam de LAG afscheid van POP-coördinator Stephan Melis en bedankte hem voor zijn rol gedurende vele jaren als contactpersoon voor LEADER bij de provincie Noord-Holland. Dit was meteen de gelegenheid om kennis te maken met zijn opvolger, Vianne Goyarts.

Stimuleren van projectaanvragen en begeleiden van aanvragers

In 2022 vonden er twee aanvragersbijeenkomsten plaats. Op 13 januari was dat online (vanwege de covid-beperkingen). LAG-leden spraken in kleine groepen met de initiatiefnemers en gaven tips en feedback over hun projectideeën.

Op 17 november 2022 vond er in Oldskoel in Burgerbrug een aanvragersbijeenkomst plaats. Er was een erg goede opkomst van initiatiefnemers en LAG-leden. De projectideeën werden gepresenteerd en besproken in kleinere groepen, zodat er zoveel mogelijk uitwisseling van kennis en ervaring kon plaatsvinden. Ook hier gingen de initiatiefnemers met nuttige tips en feedback naar huis.

Zowel de LAG-leden als de initiatiefnemers vonden de bijeenkomsten zeer waardevol. De LAG-leden konden persoonlijk kennismaken met de initiatiefnemers en vragen stellen over de plannen, en de initiatiefnemers konden hun aanvragen verbeteren met behulp van de feedback en tips.

Beoordeling projectaanvragen

In de eerste maanden van 2022 zijn er 8 projectaanvragen ingediend, waarvan er slechts één een negatief advies van de LAG kreeg na onvoldoende score op de criteria. Zeven projecten kregen een positief advies.

In oktober 2022 werd LEADER opnieuw opengesteld, tot eind maart 2023. Er waren twee deadlines voor aanvragen, elk gekoppeld aan een LAG-vergadering in 2023.

Een overzicht van de door de LAG positief beoordeelde projecten is toegevoegd als bijlage 1. Een lijst van alle ingediende projectideeën en/of aanvragen tot en met 2021 is bijgevoegd als bijlage 2 van dit jaarverslag.

Kennisvergaring, -uitwisseling, evaluatie en intervisie

Op 3 maart vond er in Fort Westoever in Den Helder een evaluatiebijeenkomst plaats. Hiervoor waren LAG-leden en initiatiefnemers en uitvoerders van LEADER-projecten uitgenodigd. De middag werd geleid door Petra de Boer van Perspectivity, die voorafgaand aan de bijeenkomst een enquête had uitgevoerd in samenwerking met de LEADER-coördinator, Ilia Neudecker. De uitkomsten van de enquête waren in een verhalend verslag neergelegd en in de bijeenkomst werd hierover verder gesproken, waarbij de positieve en negatieve ervaringen met LEADER en lessen voor de toekomst naar voren kwamen. Daarmee werd een goede basis gelegd om op voort te bouwen in de volgende LEADER-periode.

Projecten in uitvoering

In 2022 waren de projecten die in de transitieperiode werden aangevraagd nog in uitvoering. Daarnaast ondervonden enkele eerder aangevraagde projecten door een veelheid van oorzaken vertraging en konden daardoor nog niet worden afgerond. De verwachting is wel dat alle aangevraagde projecten uiterlijk in 2024 zullen zijn afgerond. Een korte beschrijving van alle beschikte projecten is bijgevoegd als bijlage 2.

Communicatie

In 2022 is aandacht besteed aan de communicatie over de toegekende projecten. Deze zijn op de website vermeld en daarnaast werd een video afgerond waarin vier beeldbepalende LEADER-projecten worden gepresenteerd, verspreid over de verschillende gemeentes en de verschillende thema's. De video is bij verschillende gelegenheden getoond en beschikbaar gesteld aan andere belangstellenden op nationaal niveau via de website van het Netwerk Platteland. De video is onder andere hier te vinden: <https://www.netwerkplatteland.nl/actueel/nieuws/2022/06/17/leader-kop-van-noord-holland-presenteert-resultaten>

Budget

Regeling	Totaalbudget gehele programmaperiode			
		EU	Provincie	Gemeenten
Uitvoering projecten	4.422.520	2.211.260	1.168.189	1.043.071
Lopende kosten	429.741,25	(50%)	(50%)	

Verleend en betaald uit publieke middelen - overzicht dd 21-02-2023

Regeling	Aangevraagd	Beschikt/verleend	Betaald
Uitvoering projecten	8.211.003,27	4.137.914,41	2.526.136,99
Lopende kosten	429.741,25	413.741,25	216.260,93

Bijlage 1 - Lijst ingediende projectideeën

1. DonkerBio
2. Levensloopbestendig wonen
3. CranTex
4. Hoge Berg
5. Circulair Groeien
6. Gasloos Sam Ruiter
7. Agri, voeding en gezondheid (Diverzio)
8. Western rijhal
9. Informatiecentrum Zilt-Zoet
10. Zorgkwekerij Croon en Bergh
11. Wadden Gastronomie
12. Kanoroute
13. Wadsteiger
14. TexNEW
15. Landschappelijk bouwen
16. De Grutter
17. Wezenspyk
18. Nieuwe Historische Hoek Haven Den Oever
19. [Werkleerbedrijf De Factorie](#)
20. Fietsknooppunten Hollands Kroon
21. [Den Oever: Toerisme bij de Vis](#)
22. [FoodFort Westoever](#)
23. De Nollen
24. Vikingen Informatiecentrum
25. [Het bos roept!](#)
26. Duurzaam Bouwloket
27. [Ku\(n\)stroute Zijpe aan Zee \(editie 2017\)](#)
28. [Huisduinen Ontzet](#)
29. Inheemse dierenopvang
30. [Natuurbeleefcentrum Waddennatuur](#)
31. Tramstation met kanoaccommodatie
32. [Zijpermuseum](#)
33. Strandopgang
34. Voedselbossen Kop van NH
35. Bierbostel in voedselketen
36. Strandopgang voor invaliden te Petten
37. [Ontvangstgebouw Korenmolen De Hoop](#)
38. Speeltuin
39. Proevkantoor
40. Crowdfunding
41. Karavaan voorstelling Landbouw
42. Beter Oud worden doe je niet alleen
43. [Agriport bezoekerscentrum](#)
44. Novalishoeve Duurzaam
45. [Informatie & Meetingpoint EHC](#)
46. [Beleven van de Wind](#)
47. Nieuw Hoofdgebouw Vlindorado
48. [S.E.A. \(Science Encounters Art\)](#)
49. [Buurtschap de Tuunen](#)
50. Circulaire Afvalstromen Agriport
51. Broedplaats Kop van NH
52. Hackaton Stichting Noordzee
53. Wielerbaan Krimpenerwaard
54. Participatiemodel Poldermolen
55. [Noorderbakens](#)
56. [Avontuurlijk kamperen bij de boer](#)
57. Gouden Eeuwroute Kaap Skil
58. [Toeristische Parel Hoge Berg](#)
59. Beleefcentrum Duurzame Energie
60. Vergister met onderzoeksfaciliteit
61. Museumboerderij West-Frisia
62. Toerisme: digitaal nachtregister NHN
63. Circulaire Sportvelden Winkel
64. Belevingscentrum Veldzichtfarm
65. Educatief Walviscentrum bij Hoenderdaell
66. Reconstructie Erf en schuur in Slootdorp
67. Restaurant in Eenigenburg
68. Vaarroute Den Helder
69. Beach Cleanup Tour
70. Agri, voeding en gezondheid (Texel)
71. Sluisje bij Groet
72. Hangende cranberryteelt
73. Belevingscentrum Veldzichthoeve
74. Onderzoek luisbestrijding
75. Buitenzin
76. [Ansjovisjol KH44](#)
77. By Broersen
78. Cranberries verticale teelt
79. Dapper
80. Kitepower
81. Land van Fluwel – uitbreiding
82. Landmark 1799
83. Zaboplant
84. Bouwlust Anna Paulowna
85. Luupers gerecyclede schoenen
86. Ubed matrasrecycling
87. The One project
88. Terra Incognito
89. [Talent werkt aan huis](#)
90. Schapeneiland Texel
91. Smart Grid Oudeschild
92. Solar Road
93. Showcase trekker van de energietransitie

94. Verhalen van de Kop van NH
95. Terphoeve
96. Veldzichthoeve
97. Thuisduinen
98. Strandslag Huisduinen
99. Seaweed circle
100. Westoever Lodges
101. Vaarroutes Hollands Kroon
102. OldSkoel als Nieuw
103. Topfort Huisduinen
104. Walviscentrum SOS Dolfijn (nieuw)
105. Circl Home Eco-living concept
106. TESO-Paviljoen
107. Allium – beleefcentrum Knoflook
108. Texel buiten in beweging
109. Samenwerken aan Kringlooplandbouw
110. Oldskoel Vooruit
111. (Agro)toeristische infrastructuur aan de Waddenkust
112. Klimaatbestendige kringlooplandbouw met mycorrhiza
113. Vroegtijdige detectie virussen in poot aardappelen
114. Duurzame Next Generation Callateelt
115. Duurzame lokale zuivelketen
116. Verduurzaming zweefvliegveld
117. Circulaire kweekpotjes van zeewier
118. Circulaire potgrond
119. Uitbreiding Het Bos Roept
120. Van Mond tot Mest
121. Voedselbos Milieufederatie
122. Dorpshuis Loet 10

Bijlage 2 - Positief beoordeelde projecten

Complex Tante Jans, in Buurtschap de Tuunen

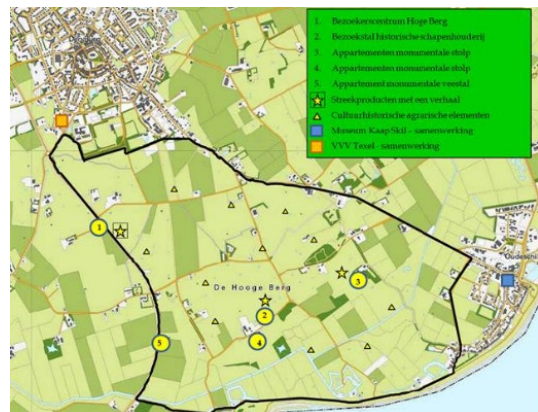
Als onderdeel van de bijzondere woonwijk Buurtschap de Tuunen in Den Burg op Texel is een klein complex gebouwd waar dementerende ouderen kunnen wonen. Buurtschap de Tuunen is een moderne woonwijk die flexibel is ingericht op demografische ontwikkelingen en uitdagingen zoals langer zelfstandig wonen, begeleid wonen, dagbesteding, sociale cohesie en daarnaast op duurzaamheidsuitdagingen ten aanzien van energie, water en groen en deels circulaire economie. Zo worden de woningen modulair gebouwd, zodat zij wanneer de verwachte vergrijzing weer afneemt, eventueel kunnen worden verplaatst en herbenut.



Toeristische Parel Hoge Berg

Het gebied de Hoge Berg op Texel wordt toeristisch op de kaart gezet op een kwalitatief hoogwaardig niveau. Cultuurhistorische agrarische elementen worden zichtbaar gemaakt en er worden verschillende informatieve en educatieve elementen toegevoegd waarmee bezoekers het gebied kunnen beleven en meer kunnen doen dan er doorheen lopen of fietsen. Er is een panorama en een bezoekstal van een historische schapenhouderij waar wordt gewezen op landschapselementen uit de IJstijd en overblijfselen uit de Gouden Eeuw. Ook zijn er toeristische accommodaties gerealiseerd met arrangementen voor het ervaren van het gebied.

Het gebied de Hoge Berg op Texel wordt toeristisch op de kaart gezet op een kwalitatief hoogwaardig niveau. Cultuurhistorische agrarische elementen worden zichtbaar gemaakt en er worden verschillende informatieve en educatieve elementen toegevoegd waarmee bezoekers het gebied kunnen beleven en meer kunnen doen dan er doorheen lopen of fietsen. Er is een panorama en een bezoekstal van een historische schapenhouderij waar wordt gewezen op landschapselementen uit de IJstijd en overblijfselen uit de Gouden Eeuw. Ook zijn er toeristische accommodaties gerealiseerd met arrangementen voor het ervaren van het gebied.





Beleefcentrum Duurzame Energie

In het beleefcentrum Duurzame Energie wordt de duurzame kracht uit deze regio op één punt samengebracht. Energiebesparing en verduurzaming zijn de trend van deze 21e eeuw. In onze regio wordt op hoogstaande wijze energie geproduceerd met de elementen wind, zon en water. Het Beleefcentrum brengt verschillende doelgroepen, waaronder toeristen, omwonenden en jeugd, in aanraking met duurzame energie en techniek.

Avontuurlijk kamperen bij de boer

Op zorgboerderij de Novalishoeve op Texel wordt een campingterrein ingericht met innovatieve verblijfsaccommodatie, sanitaire ruimte, slechtweervoorziening en duurzaam energiesysteem. Hiermee vindt een verlenging plaats van de verblijfsrecreatie op deze agro-eco-toeristische locatie, maar daarnaast biedt het de cliënten in de dagbesteding weer een andere vernieuwende vorm van zorg en begeleid werk. Naast reguliere gasten gaat specifieke aandacht uit naar het verblijf van gezinnen met kinderen/jongvolwassenen die een gelijksoortige problematiek hebben als hun werkende lotgenoten op de Novalishoeve.



Noorderbakens

De bewegwijzering op het woonzorgpark Noorderhaven in Julianadorp is - zoals bijna overal - in de vorm van straatnaamborden. Voor bezoekers is dit een normale en te begrijpen situatie. Maar een groot deel van de bewoners, mensen met een verstandelijke beperking, zijn bij communicatie en oriëntatie veel meer aangewezen op concrete verwijzers. Het project Noorderbakens heeft daarom grote, herkenbare kunstwerken geplaatst in het woonzorgpark. Omdat het van oudsher volledig op zorg ingerichte woonzorgpark steeds meer ruimte biedt aan "gewone" bebouwing in het duinlandschap en er wandelroutes op de wijk aansluiten, zijn de kunstwerken (als kunstroute) ook een trekpleister voor omwonenden en toeristen.



S.E.A. (Science Encounters Art)

Science Encounters Art was gericht op het koppelen van wetenschap aan kunst. Door een samenwerking te vormen tussen wetenschappers en kunstenaars zijn kunstwerken waarmee verschillende vormen van onderzoek in beeld is gebracht. LEADER heeft bijgedragen aan de totstandkoming van de eerste editie van dit evenement op Texel, met uitzicht op herhaling eens in de twee jaar. Door covid is dat in het water gevallen. Een aantal kunstwerken heeft na het evenement een permanente plek op het eiland gekregen.



FoodFort Westoever

Fort Westoever stamt uit de tijd van Napoleon, is onderdeel van de Stelling van Den Helder en heeft een rijke historie. Een historie die is aangevuld met de ontwikkeling naar een FoodFort, met museale functie en een stadskwekerij, naast het reeds bestaande restaurant en bierbrouwerij. Fort Westoever biedt een verscheidenheid van activiteiten aan gericht op ontspanning en recreatie, onder andere met fiets- en kano-arrangementen en een beleving in de controlekamer van de marine. De samenwerking tussen de initiatiefnemers (formeel vastgelegd in de Stichting FoodFort) staat garant voor een jaarronde exploitatie.



Zijpermuseum

In het Zijpermuseum staat de geschiedenis van 'de Zijpe' centraal. Deze polder ligt tussen de West-Friese Omringdijk ter hoogte van Schagen en de kuststrook vanaf Petten tot voorbij Callantsoog. Het Zijpermuseum heeft in 2018 zijn nieuwe onderkomen betrokken, een vernieuwd en toekomstbestendig museum waar de tentoonstellingen vol beleving en interactief zijn en waarin actief werk wordt gemaakt van de connectie met de mensen uit de omgeving. Vanuit LEADER is een bijdrage geleverd aan de herinrichtingskosten van het museum.



Factorie Werkleerbedrijf

Werkleerbedrijf 'De Factorie' is een plek waar mensen die door wat voor oorzaak dan ook een achterstand tot de arbeidsmarkt en samenleving hebben opgelopen, les, onderricht en ondersteuning krijgen bij het leren van praktische vaardigheden door een groep gedreven, ervaren en enthousiaste senioren. De vaardigheden betreffen tuinonderhoud, tuininrichting, houtbewerking, boodschappen bezorgen, linnendienst, computerreparatie, fietsherstel e.d. en deze diensten worden ingezet ten behoeve van thuiswonende ouderen die niet of in mindere mate in staat zijn om hiervoor zelf zorg te dragen. Op deze manier ontstaat er in de Kop van Noord-Holland een prachtig nieuw steunsysteem.



Informatie- en Meetingpoint Onderzoekslocatie Petten

Het Informatie & Meetingpoint van de Energy&Health Campus wordt dé plek waar nut en noodzaak van de economische en maatschappelijke activiteiten van de duinbedrijven van de Onderzoekslocatie Petten (OLP) op inspirerende wijze uit de doeken worden gedaan, voor omwonenden, toeristen en andere belangstellenden. Het IMP wordt een fysiek communicatiemiddel naar de buitenwereld.



Natuurbeleefcentrum De Marel

Natuurmonumenten heeft een uitnodigend natuurbeleefcentrum ontwikkeld aan de rand van natuurgebied Waalenburg, middenin Texel. Een plek waar bezoekers informatie kunnen vinden en kunnen rusten, schuilen, spelen en leren. Een plek waarvandaan wandelroutes starten en avonturen beginnen. Maar ook een plek waar lokale natuurorganisaties een ruimte hebben voor hun activiteiten en vergaderingen en waar ruimte is om te ondernemen.

Huisduinen Ontzet

In Huisduinen, kern van de gemeente Den Helder, is de verbinding gelegd tussen twee objecten uit de rijke militaire geschiedenis rond Den Helder: het eerste, Fort Kijkduin, is onderdeel van de Stelling van Den Helder en stamt uit de tijd van Napoleon, het andere, het Logementsgebouw, grotendeels een ruïne en ook wel het Casino genoemd, is onderdeel van de Atlantikwall uit WO2. Door ze samen te brengen in één interactieve verhaallijn, wordt de bezoeker uitgenodigd om beide locaties te bezoeken en te beleven. De toegankelijkheid van beide objecten is verbeterd en er is een 'glazen schoendoos' gebouwd binnen in de ruïne van het Logementsgebouw. Op deze wijze ontstaat een duidelijk contrast tussen oud en nieuw. In de 'schoendoos' is tevens het Waddenkust-expeditiecentrum gevestigd.



In een tweede project, **Topfort Huisduinen**, is een aantal verdere aanpassingen gedaan, waarmee het fort gemoderniseerd is en daarmee nieuwe bezoekers hoopt aan te trekken, zoals het vernieuwde aquarium. Ook is er interactie met de inwoners van Huisduinen n vinden activiteiten plats die bijdragen aan de vitaliteit van het dorp Huisduinen.



Toerisme bij de Vis



Het project 'Den Oever: Toerisme bij de Vis' heeft een robuuste toeristische infrastructuur in de haven van Den Oever neergezet, met een publieksfunctie in de recent verbouwde visafslag, en daarnaast is een nautische werkplaats gerealiseerd voor vissers en vrijwilligers van Stichting Onderdak Nautisch Erfgoed Wieringen. De elkaar overkoepelende thema's hierbij zijn Toerisme en Vis. Naast deze nieuwe activiteiten worden ook andere, reeds bestaande toeristische

activiteiten in en om de haven van Den Oever, op verschillende wijze in samenhang in beeld gebracht. Resultaat is een groeiend aantal bezoekers dat zijn verblijfstijd in de haven zal verlengen.

Het Bos Roept!

In het Robbenoordbos, in de onontdekte omgeving van de Kop van Noord Holland, wordt een bestaande natuurcamping ontwikkeld tot een bredere ervaring van het 'leven in de natuur' op verschillende manieren, met name gericht op de stedeling, recreant en (inter)nationale toerist. Van kamperen tot het verblijven in een circulair gebouwd huisje waarbij comfort een rol speelt, om te laten zien dat comfortabel en duurzaam leven ook samen kunnen



gaan. Met dit plan wordt aangesloten bij de gedachte om het netwerk van (verblijfs)recreatie te vergroten en te verbeteren in de Kop van Noord-Holland, daarbij biedt deze plek tevens de mogelijkheid om kleine evenementen in het kader van theater, kunst, sport, onderwijs, etc. te organiseren.

Ku(n)stroute Zijpe

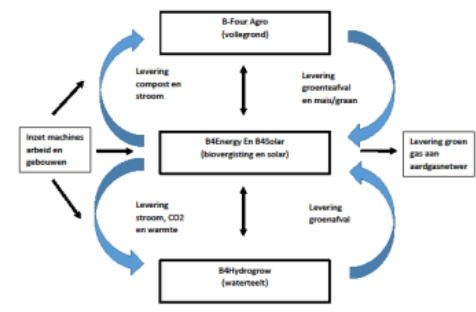
Van 1 t/m 17 september 2017 was het strand van de gemeente Schagen het decor van een nieuw kunstevenement: Ku(n)stroute Zijpe aan Zee. Na 22 jaar Kunstroute Zijpe langs de Grote Sloot, is het evenement met een bijdrage van LEADER in 2017 verhuisd naar een nieuwe locatie in een andere, grotere en verrassende vorm. Op het strand en in de paviljoens van Groote Keeten, Callantsoog, Sint Maartenszee en Petten in Informatiecentrum Zand



tegen Zee beleefde je uiteenlopende kunstvormen, waaronder beeldende kunst, muziek, poëzie, film, theater en dans. Daarnaast konden bezoekers onder begeleiding van een kunstenaar zelf kunst maken of deelnemen aan workshops.

B4Hydrogrow

B-Four Agro BV teelt fijne bladgewassen (specialty slasoorten en bleekselderij) in de



vollegrondsbuitenteelt. Via dochter B4Hydrogrow BV wordt geïnvesteerd in een modern teeltsysteem op water. Voor de verwarming van de kas wordt gebruik gemaakt van verschillende gekoppelde duurzame bronnen. Het bedrijf heeft geïnvesteerd in zonnepanelen op de bedrijfsgebouwen en in biovergisters, die biogas en restwarmte produceren. De LED systemen in de kweekcellen en de kas leveren ook restwarmte.

Ansjovisjol KH44

Het project betreft de bouw van een onderkomen voor het behoud van de authentieke ansjovisjol KH44. Het idee is om een ruimte te bouwen dicht bij de Westfriesedijk in Kolhorn, aan of op het water waarin de jol in het vaarseizoen ligt. De ruimte fungeert als werf in combinatie met expositieruimte. In de wintermaanden kunnen de vrijwilligers van de jol onderhoud plegen aan de jol en de bijbehorende materialen. Zij beschikken naast de ruimte waarin de jol staat, over een ruimte die als vergader- en expositieruimte kan worden benut. Hierbij valt te denken aan het demonstreren van de ambachten die vissers uitoefenden, zoals netten boeten en zeilen tanen.



TESO-paviljoen

Op het terrein van Maritiem en Juttersmuseum Flora is een van ver herkenbaar TESO-paviljoen opgericht, waarop de oude stuurhut van veerboot Schulpengat is geplaatst. Hierin is een multimediale tentoonstelling te bezichtigen over Texels Eigen veerdienst - een tentoonstelling die de bezoekers laat beleven hoe de eilanders ruim 100 jaar geleden hun eigen veerboot kochten, vanaf dat moment baas op eigen eiland werden en het voor elkaar kregen dat de overtocht niet langer een belemmering vormde, maar juist mogelijkheden bood en nog steeds biedt voor Texel en de Texelaars.

infrastructuur/route met de koppeling van agrarische activiteiten en (streek)producten van dit waardevolle cultuurhistorische kustlandschap. Het project sluit aan bij de Landschapstriënnale 2023.



Het Allium – de wereld van verse knoflook

Biesheuvel Knoflook gaat belevingscentrum Het Allium - “de Wereld van Verse Knoflook” realiseren, waar consumenten en bedrijven op een interactieve wijze kennis kunnen maken met de teelt, toepassingen en smaakbeleving van Nederlandse knoflook. Bezoekers krijgen een unieke inkijk in de bedrijfs- en de culinaire keuken.

Vaarroutes Hollands Kroon

In Hollands Kroon worden drie goed gefaciliteerde kano-, sup- en kajakroutes (eventueel geschikt om te schaatsen in de winter) gerealiseerd. In Hollands Kroon zijn nog geen dergelijke routes en zijn daarom vanuit agro toeristisch, recreatief en vitaliteit oogpunt een waardevolle aanvulling op o.a. de huidige standaardfietsen wandelroutes. Het toegankelijk maken van mooie waterwegen (en de verbinding met landroutes) in Hollands Kroon zorgt ervoor dat (nieuwe) doelgroepen de gemeente op een aantrekkelijke manier kunnen beleven en verkennen.



Oldskoel Vooruit

Oldskoel is een voormalige basisschool uit 1926, een beeldbepalend gebouw voor het agrarische dorp Burgerbrug in de Kop van Noord-Holland. In 2017 heeft een groep vrijwilligers uit het dorp, in samenspraak met de Gemeente Schagen, het leegstaande pand omgetoverd tot een sociaal-maatschappelijke en culturele

ontmoetingsplaats. De Stichting Oldskoel kreeg het pand van de gemeente in tijdelijk bruikleen en ontwikkelde hier diverse activiteiten en faciliteiten die bijdragen aan de samenhang en verbinding in de (boven)lokale omgeving. Dit bleek een belangrijke toevoeging aan de dynamiek en de ontmoetingsmogelijkheden in de kern Burgerbrug en de weids versnipperde bewoners in de omtrek. Project ‘Oldskoel Vooruit’ wil het voormalige schoolgebouw renoveren en uiteindelijk zoveel mogelijk verduurzamen, dat het de komende decennia op een veilige en duurzame manier onderdak kan bieden aan alle projecten op sociaal-maatschappelijk en cultureel vlak.



Walviscentrum SOS Dolfijn

In dit project gaat het om de realisatie van een buitenverblijf voor bruinvissen op Landgoed Hoenderdaell. Dit buitenverblijf wordt aangelegd in een Waddenbelevingstuin die de grote verscheidenheid van landschappen in het waddegebied en de natuurwaarde van Werelderfgoed Waddenzee zichtbaar maakt. Het verblijf wordt zo gemaakt dat bezoekers de bruinvissen goed kunnen zien.

Veel bezoekers aan Landgoed Hoenderdaell zijn zich er niet of nauwelijks van bewust hoe het schiereiland is ontstaan en wat de relatie is met de Waddenzee. Dat zichtbaar maken is een verrijking van een bezoek aan het landgoed en kan mensen motiveren ook het natuurgebied te bezoeken.

Ingetrokken projecten

De projecten Korenmolen de Hoop, Walviscentrum SOS Dolfijn, Agriport bezoekerscentrum, Oldskoel als nieuw en Talent werkt aan huis werden tussen 2017 en 2022 ingediend, positief beoordeeld maar vanwege verschillende omstandigheden ingetrokken. Walviscentrum SOS Dolfijn en Oldskoel als Nieuw zijn in 2022 opnieuw ingediend en hebben subsidie toegekend gekregen.